

Knihy: Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 2.

Počátky kazatelské a misijní činnosti Jindřicha Novotného st. mají kořeny ve *Svobodné reformované církvi české* na podzim roku 1873, kdy se vrátil ze studijního pobytu v misijní instituci St. Chrischona v Basileji (1870–73). Kazatel Svobodné reformované církve popisuje ze svého pohledu ve své knize peripetie počátků služby Jindřicha Novotného st. i události a možné důvody jeho odchodu k baptistické misijní práci.

Další čtení na pokračování knihy Nástin dějin svobodných církví křesťanských zvláště pak Svobodné reformované církve české od Aloise Adlofa z roku 1905.

Knihy

Jindřich Novotný st. - 1873 - počátky služby 2.

Novotný pak oženiv se s A. Kostomlatskou z lečického sboru odstěhoval se na Žižkov r. 1875., aby tam biblické večerní hodiny konal.

V tom čase vzniklo hnutí evanjelické v Hořicích. Byl kameník Vondráček »v kraji« stavě pomníky padlým po válce pruské. Tam seznámil se s evanjelickým učením a umínil si státi se evanjelíkem. V týž čas jiný muž, rolník Jan Věchet, pilně čítal knihy, které půjčoval mu starý Kupka, úd luterské církve křížlické, který v Sobčicích u svého zetě bydlil. Oba nevědouce o sobě psali faráři libšadtskému E. Havelkovi prosíce o návštěvu. Tak se stalo, že 25. března 1871. Havelka po prvé do Hořic zavítal a v bytě Vondráčkově v tak zv. Šulcovně na konci města shromáždění odbýval (Text Gal. 5, 13.). Objevení se pastora v městě vyvolalo mocné vzrušení, a druhé shromáždění odbývané v sále »v Plačicích« bylo přeplněné. Mnozí přicházeli ze zvědavosti, mnozí ze vzdoru proti místnímu faráři římskému děkanu Boh. Haklovi, mnozí vedeni k tomu četbou historických knih a románů (jm. Herlošových). Tímto hnutím zasažen byl i Alois Adlof, hoch, který tenkrát ministroval a zvláštní oblibě a přízni Haklově se těšil, který také na jevo dal, že ho pošle do Hradce na studije, aby se z něho časem svým kněz stal.

Tenkráté bydlili Alois se svojí matkou, vdovou, u lidí, kteří doslechše o nové víře, zašli tam a přinášeli knihy, které, poněvadž hospodář čísti neuměl, byl nucen Alois předčítati. Zvláště to byla Husova postila, která pro své ostré výrazy proti kněžím zvláštní oblibě se těšila. Alois těžce nesl tuto svou úlohu, ale podvoloval se jí pro dobrou vůli s domácími, ale proti žalobám na římskou církev dovedl vždy najíti slovo porážející. Vyznal se dobře v katechismu a mimo to děkan půjčoval mu mnohé knihy, které populárním způsobem polemisovaly proti učení evanjelickému. Často nevěděli mu lidé, kteří už k ref. církvi přestoupili, co odpovědíti a maseli počkat, až by jmenovitě farář J. Dobiaš, který také dojížděl, důvody jeho vyvrátil. Trvalo to dlouho, než hoča pohnuli, aby došel na evanjelické kázání. Přišel, a právě far. Havelka měl cvičení s dětmi. I jemu daroval zákonek, a tak Alois naučil se zde prvnímu verši z bible: »Všeliké vštípení, jehož neštípil Otec můj ten nebeský, vykořeněno bude.« Nyní nastaly boje v tom mladém srdci. Viděl, že mu nelze ministrovat. Ale matka nutila. Až konečně v úzkosti srdce nad tím, že klaněl se obrazům a sochám, a že hostii božskou čest prokazoval, div že neonemocněl. Šel a dal výpověď z ministrování. Velikou útěchou mu byly zpěvy:

Jako holubička tichá a Důvěřuj se v Pána, které si pod peřinou odříkával. Ještě nebylo mu jasné, má-li se modlit Panně Marii. Od útlého dětství modlíval se k ní růžencem. Však také jednou jako malý hoch na Páku k matičce putoval. Jednou přestal, a zase začal boje se, aby samého Boha nerozhlňoval. Až jednou v úzkosti srdce zvolal: »Bože, pověz mi sám, mám-li se modlit k Panně Marii.« Bůh uslyšel a dal mu plné jasno v té věci. Toužil po biblí a shraňoval si peníze. Jednou Havelkovi dí: »A co stojí bible, dvojíctihodný pane?« »Osmidesát krejcarů,« zněla odpověď. Hoch sklopil oči. »Tys chtěl biblí?« tázal se farář. »Ano, ale já tolik nemám.« »Mnoho-li máš?« »Čtyřicet.« »Máš ji mít i za tolik« a podal hochovi šťastnému bible. Brzo naskytla se příležitost i k veřejnému vyznání. Veřejně na pohřbu zpíval. Hned druhého dne hoši ve škole ohlásili: »Jemnost pane, Adlof se stal beranem.« Haki téměř plakal. Litoval asi, že jednou hochovi svolení dal ke čtení zákonka. Hoch nemlčel i v náboženství. Když byl vyvolán, odpovídal podle svého ovšem kusého poznání. Konečně jej z náboženství vyloučil.

Na tohoto hochu upozornili Adamse Havelka i Dobiáš, a ten po úradě s ostatními misionáři rozhodl, že jej dá na studie. V březnu 1875 přišel Adams do Hořic, kde v bytě kazatele

Fr. Valenty se Aloise v lámané češtině ptal: »Máš Pána Ježíše rád?« V týž měsíc zavezen byl Alois do Gnadenfrei ve Slezsku.

VIII.

Na Žižkově bývaly pobožnosti v neděli a ve čtvrtek večer. U města Moskvy bydlil domovník, u něhož občas také míval hodinu Novoťný. V témž domě bydlily dvě ženy: Marie Pokorná, manželka zřízence poštovního a její sestra Julie Mostova. Obě byly velikými vlastenkami, a tak slavná doba reformace nebyla jim neznámá. Do jednoho shromáždění daly se pozvat. Po shromáždění tázaly se: »Kterak dojdou toho, o čem slyšely.« Kazatel odpověděl: »Musíte prosit za Ducha svatého.«

Pokorné to bylo k smíchu. Pravila své sestře na schodech: »Máme se modlit za Ducha sv., a já žádné modlitbičky takové neumím.« Ale Julie nevpadla v její nucený smích. V týž ještě večer působením Ducha sv. obrátila se cele k svému Spasiteli. Ve třech nedělích došla milosti a pokoje i Pokorná. Ovšem toto dílo Ducha nezůstalo utajeno. Bylať Pokorná všude známá a po celém tenkrát ještě ne tak rozsáhlém Žižkově rozhlásáno, že tu nová nějaká víra, ke které se Pokorná přidala. To se stalo ku

konci srpna 1876. Její muž však nebyl přízniv, ba jsa nižšího rozhledu nepochopil nikdy své ideální a při tom veskrz střízlivé ženy. Modlitby však spojené Bůh vyslyšel tak, že i Pokorný nebránil a na konec i shromáždění u nich v bytě nějaký čas odbývána býti mohla. Pokorná svou bystrostí ducha a přirozenými hojnými dary, k nimž nad to přistoupily dary Ducha svatého, byla vzácným ziskem pro novou práci. Už hned po jejím obrácení rozpoznala ten hluboký rozdíl mezi zákonem a evanjeliem a těšila se plně svobodě dítek Božích. Obrácením těchto sester postavení Novotného upevněno, protivníci umlčeni. Tu byl důkaz, že se Bůh přiznal k působení jeho. Adams byl potěšen. Přes to už záhy Pokorné bylo patrné, že se v pojmání evanjelia s Novotným různí. Jí se zamlouvalo působení Adamsovo, plné lásky Boží více, než zákonický směr Novotného, který ho vedl pak k baptizmu.⁷²

⁷² Vliv Pokorné nezůstal utajen ani Košutovi. Ten pak v jednom čísle svého časopisu, aby sesměšnil nové hnutí, napsal článek, v němž oznamoval, že tu vznikla nová sekta. V té pak sektě, že prý představují sv. Trojici lidé. Boha Otce jakýsi Adams na Letné, Boha Syna pověstný Novotný a Ducha sv. žena Marie Pokorná. Že tohoto představuje žena, odůvodňují sektáři ti tím, že hebrejský název ruach je ženského rodu. Rouhavý článek Košutův byl novým důkazem, že se nelze nadíti ničeho dobrého od Košuta ani od církve, pokud takového člověka na kazatelně trpí.

Pokračování příště

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)